

Unionen

Avd. 747 Fellesforbundet • www.unionen.no

FAGFORENING

MEDLEMMER, KLUBB OG FORENING – VELKOMMEN TIL SAMARBEID

► TEKST: STEIN BRUSE HOFSTEDT

Avdeling 5 og Unionen Fagforening er blitt enige om å spisse kompetansen for å være best mulig rustet til å betjene Fellesforbundets medlemmer og har fått godkjent dette i forbundsstyret.

Dette skjer ved at disse fagforeningene nå har fått tildelt samme geografiske organisasjonsområde.

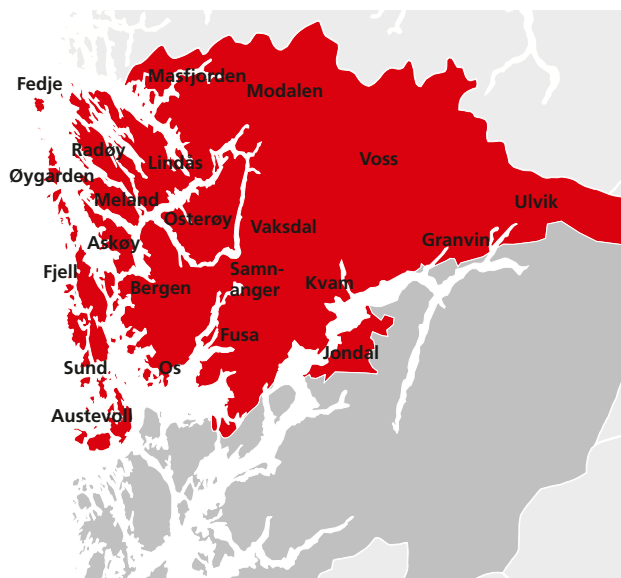
Det nye felles organisasjonsområde består av følgende kommuner:

Askøy, Austevoll, Fedje, Bergen, Fjell, Fusa, Granvin, Jondal, Kvam, Lindås, Masfjorden, Meland, Modalen, Os, Osterøy, Radøy, Samnanger, Sund, Ulvik, Vaksdal, Voss og Øygarden.

I dette geografiske området har Unionen Fagforening fått ansvaret for å organisere innenfor følgende overenskomstområder:

Fellesoverenskomsten for byggfag, Overenskomst for byggindustrien, Havbruksoverenskomsten, Glassoverenskomsten, Overenskomst for Asfaltarbeid og Veivedlikehold, Steinindustrioverenskomsten, Overenskomsten for jordbruks- og gartnerinæringen og Naturbruksoverenskomsten.

Forts. side 2 ►►

FRA AKKORDPLIKT TIL RETT TIL Å DRIVE AKKORD

► TEKST: MADIS WIIK KLEVEN

Den 19. januar i år ble det skrevet protokoll mellom Fellesforbundet og BNL. Partene ble enig om å endre Fellesoverenskomsten for Byggfag.

Tidligere bygget denne på akkord som hovedlønnssystem. Denne plikten ble nå endret til å være en rettighet. Ved at medlemmene vedtok årets tariffoppgjør er også de nye bestemmelsene trådt i kraft.

Det har vært en utfordring at store mengde arbeidere utenfor de landsomfattende akkordtariffene. Ved at bedriftene har praktisert tariffstridige lønnsystemer har man i Fellesforbundets rekke måtte avstå fra å hjelpe tillitsvalgte når de har kommet med uenighet etter de lokale forhandlingene, eller om forståelsen av den lokale avtalen. Dette problemet er nå løst!

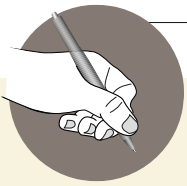
Nå kan også målekantorene bistå ved kontroll og forhandlingshjelp på alle typer lønnsystemer som er produktivfremmende, og få betalt for det. Det er også viktig å merke seg at dersom man har fastlønnsavtale i bedriften har hvert enkelt lag anledning til å kreve arbeidet utført gjennom akkord.

Endringene sikrer også grunnlag for de lokale forhandlingene som skal finne sted hvert enkelt år. De som ikke driver med akkord skal legge til grunn den økonomiske situasjonen i bedriften. Herunder må man også ta stilling til konkurransevne, framtidsutsiktene og produksjon.

Dersom man i bedriften har avtale om å drive med akkord skal det fremforhandles en forskuddsbetaling og en lokal lønn for arbeid som faller utenfor de landsdekkende akkordtariffene, samt arbeid som forandring-, reparasjons-, og servicearbeid som ikke er dekket av akkordtariffene. Ved forhandling om lønn for arbeid som faller utenfor akkordtariffen skal den gjennomsnittlige akkordfortjenesten i bedriften legges til grunn.

Unionen Fagforening vil i tiden fremover sammen med oppmålerne på Distriktmålekantoret Vestlandet jobbe for å få ut informasjon om de nye bestemmelsene. Dette vil også være tema for klubblederkonferansen for tillitsvalgte i FOB bedriftene den 7. juni.

Returadresse: Unionen Fagforening, Håkonsgate 3, 5015 Bergen

LEDER

ALLMENNGJØRINGSDOMMEN VERFTSINDUSTRIEN

Den 8. mai avsa Borgarting Lagmannsrett dom i ankesaken mellom ni verft med NHO og Norsk Industri som partshjelpere og Den Norske Stat med LO og Fellesforbundet som parts-hjelpere. Den Norske Stat ble igjen frifunnet på alle punkter, som i tingretten. Saksøker krevde å få kjent allmenngjøringsvedtaket av 6.10.08 helt eller delvis ugyldig.

Dette er en svært viktig dom! De ni verftenes ønske om at utstasjonerte arbeidere skulle jobbe i Norge uten å få 20% utenbystillegg og dekning for reise, kost og losji ville medført et enormt press på de norske lønningene og arbeidsplassene. I tillegg er skifttillegg, arbeidstidens lengde, overtidsprosentene og minstelønn allmenngjort. Den enkeltes kostnad ved reise og kost ville utgjort en lønnsreduksjon på ca. 50 kr timen.

Spenningen var knyttet til EFTA-domstolens rådgivende uttalelse. Flere mente uttalelsen var i favør av saksøker. Det er viktig å merke seg at EFTA-domstolen skal avgi en forståelse / tolkning av regelverket, mens de lokale myndighetene / domstolene skal praktisere / håndheve dette.

Retten fant ikke grunnlag for at allmenngjøringsvedtaket er i strid med EØS-regelverket. Retten har også gjort de nødvendige vurderingene som EFTA-domstolen viste til i sin uttalelse. Store lønnsforskjeller mellom norske og utstasjonert arbeidere er vurdert som en vesentlig fare for hele den norske forhandlingsmodellen og organiseringen av arbeidslivet. Videre blir det vist til at det vil sette de norske lønningene og sysselsettingen i fare. Det er også vesentlig å ivareta vernet av de utstasjonerte arbeiderne. Retten viser også til at tilleggene ikke øker kostnadene til bedriften og svekker mulighetene for jobb for de utstasjonerte arbeiderne.

Det er besluttet av saksøker å anke dommen til Høyesterett. Det blir spennende å følge saken der, om den blir tatt opp, og om Høyesterett følger de to andre rettsinstansene. Et annet utfall vil kunne få konsekvenser langt ut over verftsindustrien.

MADS WIIK KLEVEN

FORTS. FRA SIDE 1

MEDLEMMER, KLUBB OG FORENING – VELKOMMEN TIL SAMARBEID

Avdeling 5 har ansvaret for de øvrige av Fellesforbundets overenskomster i det samme området, med unntak av hotell og restaurant og grafisk, som har egne avdelinger.

De bedriftsklubbene Avdeling 5 hadde innenfor Unionen Fagforenings overenskomstområder, og visa versa, ble tilskrevet med anmodning om å behandle eventuelt skifte av fagforening, da dette skulle være basert på frivillighet på klubbplan. Svarfrist for å bli værende i eksisterende fagforening ble satt til 31.5.2012. Ved fristens utløp var det kun 1 bedriftsklubb som hadde meddelt at de ikke ville skifte fra Avdeling 5 til Unionen Fagforening. De øvrige er fra 1.6.2012 blitt en del av Unionen Fagforening, og vi ønsker dem hjertelig velkommen.

I forbindelse med at en del ISO-bedrifter skiftet fra Fellesoverenskomsten Byggfag til Industriooverenskomsten (VO) i forbindelse med tariffoppgjøret, er disse spesifikke bedriftsklubbene i ettertid blitt en del av denne avtalen. Disse bedriftsklubbene har på grunn av sine forskjellige rotasjonsordninger etc. fått svarfrist til den 1.8.2012.

Denne omfattende organisasjonsendringen er gjort for å møte de utfordringer dagens arbeidsliv gir oss i form av sosial dumping, vikarbyråer, midlertidige ansettelseskontrakter «lausarbeidere», etc. som presser ned lønninger, fjerner faste ansettelser, flytter ansatte fra produksjonsbedrifter til utleiebedrifter o.s.v. og som også skaper store utfordringer i et HMS-perspektiv.

Unionen Fagforening har resurser, og med sine engasjerte valgte og ansatte på kontoret i Bergen, vil vi i fellesskap med klubbene ta opp kampen mot en, for arbeidstakerne, uønsket utvikling i arbeidslivet. I denne sammenheng er vi avhengig av god kommunikasjon og samarbeid med klubbene og medlemmene ute i bedriftene.

Vi er ingen serviceorganisasjon, selv om vi har forskjellige medlemstilbud og hjelper medlemmer som trenger det. Fagbevegelsen er en kamporganisasjon for bedre lønns- og arbeidsvilkår. En kamporganisasjon er en deltagerorganisasjon hvor man både har rettigheter og plikter (beskrevet i forrige nummer).

Sammen er vi sterke, – det kan vi se av historien. Det er ingen grunn til å endre en resept som har virket i over 100 år, men det er på tide å bruke resepten i større grad enn på lenge. Organiser dine arbeidskamerater og påta deg til-litsverv. Vi skal gi deg kurs og opplæring.

Trenger du hjelp til å organisere dine arbeidskamerater – ring 55 30 91 64 eller 920 49 597

Neste nummer av medlemsbladet vil kun bli sendt til medlemmer av Unionen Fagforening.

UTGIVER: Unionen Fagforening
ANSVARLIG REDAKTØR: Mads Wiik Kleven
I REDAKSJONEN: Stein Bruse Hofstedt, Roger Johansen, Arne Jæger, Kjetil Dahle, Johnny Helland, Harry Eide, Frode Skagen, Kjell-Olav Rømo, Einar Salbu
E-POST: unionen@unionen.no
GRAFISK PRODUKSJON: Bodoni

NOTISER

SYKEPENGER

Grunnbeløpet (1G) i folketrygden er fra 1. mai 2010 kr. 82.122,- Maksimal utbetaling av sykepenger er 6G eller kr. 492.732,- pr. år. Omregnet gir dette kr. 9.475,62 pr. uke. Beregnet etter 7,5 timers dag gir dette kr. 252,69 pr. time.

NÅ ER DET PÅ TIDE AT 90-GIPSEN TAS I BRUK I BERGEN!

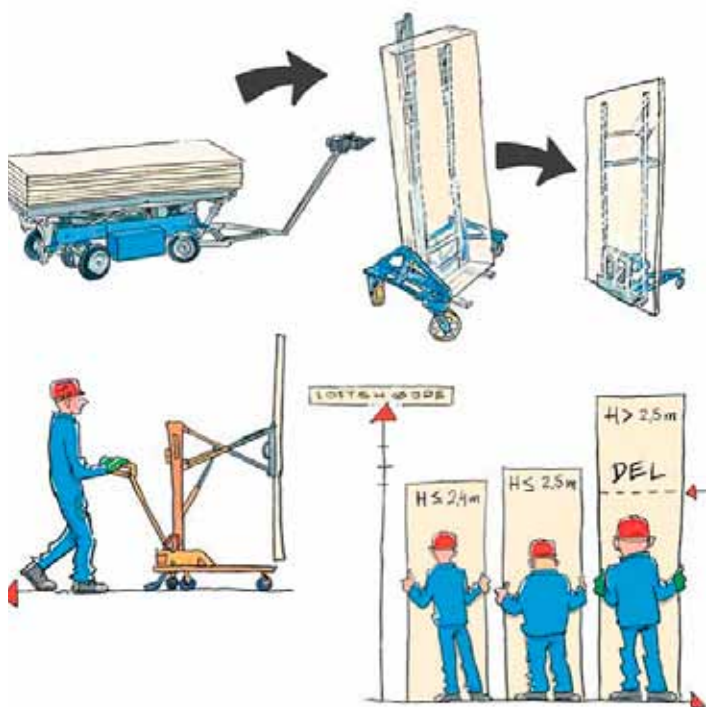
► TEKST: KJELL-OLAV RØMO

Muskel- og skjelettlidelser er årsak til 50 % av langtidsfraværet og er hovedårsaken til uførepensjon, samtidig som disse belastingsplagene er viktigste årsak til at så mange velger AFP.

Dette er et stort tankekors når vi vet at den nye pensjonsordningen premierer de som kan stå lenge i arbeid. Eller sagt på en annen måte: de som må gi seg tidlig i arbeidslivet på grunn av helseplager blir økonomisk straffet.

I Arbeidstilsynets forskrift om tung og ensformig arbeid er arbeidsoppgaver som særlig belaster muskel- og skjelettsystemet spesielt nevnt, og sjøl om det ikke blir fastsatt tidsgrenser for ulike belastninger slås det fast i veiledningen til denne forskriften at enkeltløft over 25 kg ikke anbefales. Samtidig pekes det på at kombinert med andre arbeidsmiljøfaktorer som for eksempel arbeid over skulderhøyde og bruk av vibrerende håndverktøy øker risikoen.

På spørsmål fra Snekker og tømmermennenes forening i Trondheim om hvordan dette skal tolkes i forhold til gipsplater svarer Arbeidstilsynet at gipsplater på 1200mm bredde og høyde over 2400mm normalt ikke skal monteres uten bruk av egnede tekniske hjelpemidler. Manuell håndtering forutsetter reduserte platestørrelser, og to personer kan ikke erstatte bruken av tekniske hjelpemidler. Dermed fastslår Arbeidstilsynet at deres tolkning samsvarer med dansk og svensk praksis der disse platestørrelsen for lengst har forsvunnet fra den profesjonelle og seriøse delen av byggebransjen.

Her i Bergen sliter vi dessverre med å få forståelse for at det er slik regelverket skal tolkes. Det er fremdeles bare unntaksvis at 900mm formatet er tatt i bruk. Som ellers er det de større entreprenørene som går i spissen også på dette området. Foreningen får tilbakemeldinger fra tillitsvalgte som tyder på at bedriftene mener at å endre plateformatet vil fordyre byggesprosjektene i alt for stor grad. Til det kan en spørre: hvordan priser de da bygningsarbeidernes helse i regnestykket sitt? Andre fordyrende forskrifter iverksettes uten å blunke, men når det er den en-

kelte bygningsarbeiders helse det er snakk om, kan kostnaden enkelt avvises. Langtidsfravær er det jo NAV som betaler.

Lyspunkter finnes likevel. All innvendig gips på Hellenen (nytt svømmeanlegg og ny videregående skole), skal være 900mm. Typisk nok er det de danske arkitektene som beskriver det slik.

Vår anbefaling er: Still krav om at bedriften tar i bruk 900mm gips! Ta kravet opp i AMU! Der som dette ikke får gjennomslag må bedriften skaffe tilveie hjelpemidler og løfteutstyr for å sikre forsvarlig drift!

NY AKKORDTARIFF FOR MALERFAGET

► TEKST: KJETIL DAHLE

Etter å ha forhandlet i 2 år kan vi endelig nå presentere en ny akkordtariff for malerfaget.

Akkordtariffen blir gjeldene på jobber som starter opp etter 1.august.

Vi håper og tror at med den nye tariffen skal malerne ta ett stort steg innpå de andre byggefagene når det gjelder akkordfortjeneste. Tariffen skal nå fange opp mye av det som ikke har vært godt nok betalt fra før.

Nye boligprosjekter med gips har fått ett betydelig løft. Det er gjort en del prøver på de nye prisene som viser at det blir en god økning i fortjenesten på de aller fleste jobber. Nå er det opp til malerne selv å få hevet lønnen sin kraftig og det kan kun gjøres ved å ta i bruk tariffen.

Målekontoret vil være behjelpelig med å komme i gang, og kommer gjerne ut på arbeidsplassene og utfører prøvemålinger. Hvis det er behov for det er vi også behjelpelig med å holde kurs enten bedriftsvis eller ved de ordinære helgekursene vi holder.

Ved å bruke den nye akkordtariffen vil du mest sannsynlig få hevet lønnen din. Din arbeidshverdag vil bli mer interessant og meningsfylt. Det å øke produktiviteten vil også være med på å trygge din egen arbeidsplass, da din arbeidsgiver vil bli mer konkurransedyktig og effektiv.

Sist men ikke minst vil det også slå ut i mer feriepenger og sykelønn, så det er bare vinn vinn for deg og din arbeidsgiver.

Med dette ønsker vi alle malerne lykke til med den nye «gull» tariffen.

Spørsmål eller henvendelser til oppmåler: Kjetil Dahle på mobil 92067613 eller kjetil@unionen.no

Vi ønsker alle en riktig
GOD SOMMER!

TARIFFOPPGJØRET 2012

Fra 1. april 2012 gis det et generelt tillegg på kr 1,25 pr. time til alle medlemmer som er omfattet av de nedenfor nevnte overenskomstene. Under følger en opprømsing av diverse satser som er endret i årets tariffoppgjør. Finner du ikke den satsen du leter etter må du se i forhandlingsprotokollen som er blitt / blir sendt ut uravstemningen. I tillegg til heving av satser i overenskomstene har Fellesforbundet fått gjennomslag for noen krav som var gjennomgående i alle tarifforhandlingene. Slike krav som man har fått gjennomslag for:

BETALT PAPPAPER

Det er sikret betaling for 14 dager permisjon for far i forbindelse med fødsel. Retten til fri har vært lovbestemt i mange år.

BILAG OM UTSETTING AV ARBEID, INNLEIE OG ANSATTE I VIKARBYRÅ

Det er inntatt ett eget bilag sikrer at de ansatte i vikarbyrå like vilkår som de i innleiebedriften. Videre sikrer bilaget arbeidsforholdene til

tillitsvalgte i både innleie- og utleiebedriften. Likebehandling av lønn er knyttet til ny § 14-12a i Arbeidsmiljøloven (PROP 74L) og trer ikke i kraft før den nye lovbestemmelsen. Resterende av bilaget trer i kraft som resterende av overenskomsten.

OMFANGSBESTEMMELSENE I OVERENSKOMSTENE

Nå kan man gjøre gjeldende de ordinære tariffavtalene i vikarbyråene. LO sier opp den midlertidige bemanningsavtalen.

ALLMENNGJØRING

Partene er enig om å se på allmenngjøringsordningen og gjøre den mer partsstyrt. Partene er enig om at det er viktig å ha kontroll over lønnsdannelsen og at ikke forskjellene blir for store. Tilstrømningen av utenlandsk arbeidskraft har satt press på lønnsforskjellene, og allmenngjøringsordningen kan være et effektivt og hensiktsmessig virkemiddel for å forhindre for store lønnsforskjeller, og verne de utenlandske arbeiderne. Herunder skal det ses på partsstyrt tariffestede minstelønnsordning.

SATSER FOR DEN ENKELTE OVERENSKOMST (IKKE UTTØMMENDE):

OVERENSKOMSTEN FOR BYGGEINDUSTRIEN

§ 2-2.1 Voksne arbeidstakere (nybegynner)
minstefortjeneste: Kr 150,00 pr time.
§ 2-2.1 Etter et år kr. 152,50
§ 2-2.2 Tillegg for fagbrev kr. 9,00

Ferievikarer / Unge arbeidere

§ 2-2.4 Ferievikarer 18 – 23 år: Minst kr 128,50 pr time
§ 2-2.7 Arbeidere under 18 år: Minst kr 104,50 pr time
§ 2-4.3 og 5 Forandring av arbeidstid. Satsene endres til kr. 650,00
§ 2-8.2 Verktøygodtgjørelse hevet til kr. 1,70 pr. time

Skiftarbeid

§ 3-3.4 c) Skifttillegg for 2. skift: 17,27 pr. time
§ 3-3.4 c) Skifttillegg for 3. skift: 22,33 pr. time
§ 3-3.4 c) Skifttillegg for helgeskift: 81,66 pr. time

For skiftarbeidere skal det generelle tillegget omregnes ihht. Overenskomstens § 3-3 nr. 3 – Omregningsfaktor ved skiftarbeid.

§ 3-6 Matpenger heves til kr. 76,00

Ikrafttredelse

Alle lønnsatser og det generelle tillegget gjøres gjeldende fra 1. april 2012. Dog gjelder satsene i §§ 2-4.3 og 5, samt 3-3.4 c) fra vedtagelsen den 10. mai 2012.

HAVBRUKSOVERENSKOMSTEN

Minstelønn ufaglært:

	37,5 t/uke	36,5 t/uke	35,5 t/uke	33,5 t/uke
0- 1 år i bedriften:	Kr 150,00	Kr 154,10	Kr 158,50	Kr 167,90
1 år i bedriften:	Kr 152,00	Kr 156,20	Kr 160,60	Kr 170,20
Ungdom under 18 år	Kr 111,00			

Fagarbeidertillegg	Kr 9,50			
Matpengesats	Kr 76,00			

§ 10 Skifttillegg

2 skiftarbeid ettermiddag	Kr. 15,00
Døgn og helk.: Ettermiddagsskift	Kr 15,00
Døgn- og helkontinuerlig – Nattskift	Kr 18,00
Søn- og helligdagsskift	Kr 30,00
Skift på store høytider	100 %

§ 3 Hjemmevakt

Ukevakter	Kr 82,00
Helgevakter	Kr 436,00
Vakt på bevegelige helligdager 1. og 17 mai	Kr 183,00

§12 Spesielle godtgjørelser

Pkt 4, siste avsnitt: Kostgodtgjørelse ved pålagt overnatting på flåte eller i tilknytning til anlegget skal avtales. Godtgjørelsen skal minimum være kr. 330,00. Ikrafttredelse 1. mai 2012

STATISTIKK 2011

	2. halvår 2011	Hele året 2011
Maler	kr. 198,66	kr. 197,28
Taktekker	kr. 243,91	kr. 253,45
Betong	kr. 260,81	kr. 260,97
Mur	kr. 272,35	kr. 240,58
Tømrerfaget	kr. 236,73	kr. 233,64

FELLESOVERENSKOMSTEN FOR BYGGFAG**Minstelønnsatser fra 1. april 2012:**

Minstelønn, fagarbeider.....	Kr 169,00
Minstelønn, ufaglært m/ minst ett års bransjeerfaring.....	Kr 158,40
Minstelønn, ufaglært uten bransjeerfaring.....	Kr 152,00
Minstelønn, arbeidstakere under 18 år.....	Kr 102,00

Korte velferdspolisjoner og omsorgspolisjon betales med den enkelte arbeidstaker sin lønn. For akkordlønne og andre med varierende lønn benyttes den gjennomsnittlige timefortjeneste (sykelønnsgrunnlaget).

Følgende satser gjelder fra 10. mai 2012:

Overtidsgrunnlag:.....	kr 220,43
Utrykningstillegg for rørleggere, minst.....	kr 147,40

Skifttillegg:

For 2. skift på hverdager:.....	kr. 25,20 pr. time
For 3. skift på hverdager:.....	kr. 40,25 pr. time

På lørdager etter kl. 13.00 og på dager før helligdager etter den ordinære arbeidstids slutt: kr. 99,25

Reise og gangtid (FOB § 7.2):

Avstand mellom bolig og arbeidsplass i km	Sats når du ordner transporten selv		Når arbeidsgiver ordner transport	
	Voksne arbeidstakere	Lærlinger	Voksne arbeidstakere	Lærlinger
7,5 – 15	79,80	67,83	49,00	34,30
15–30	132,20	112,37	81,60	58,57
30–45	155,20	131,92	97,60	68,32
45–60	177,80	151,13	113,90	79,73

Eventuelle bompenger og fergebilletter refunderes av bedriften i sin helhet dersom avstanden er over 7,5 km.

Reise og gangtid Rørleggere (FOB § 7.2 pkt. 8.3):

Reise- og gangtid inntil 1,5 timer daglig faller utenfor arbeidstiden. For denne tid betales:

Rørlegger:.....	Kr. 100,00 pr. time
Ufaglært:.....	Kr. 91,30 pr. time
Lærling:.....	Kr. 68,50 pr. time

VERKSTEDSOVERENSKOMSTEN**Minstelønnsatser fra 1. april 2012:**

Fagarbeider, minstefortjeneste:.....	kr 148,29
Etter et år:.....	kr 149,64
Spesialarbeider:.....	kr 141,53
Etter et år:.....	kr 142,97
Hjelpearbeider:.....	kr 134,85
Etter et år:.....	kr 136,20

Skifttillegg:

2 skift 2. skiftet.....	kr 16,38
Søn/helligdag.....	kr 34,99
Julaften osv.....	kr 50,18
3 skift 2. skiftet.....	kr 16,88

3. skiftet.....	kr 25,12
Søn/helligdag.....	kr 36,01
Julaften osv.....	kr 51,58

Helkontinuerlig 3 skift

2.skiftet.....	kr 17,89
3. skiftet.....	kr 26,54
Søn/helligdag.....	kr 38,02
Julaften osv.....	kr 54,51

Tillegg for helkontinuerlige skiftarbeidere

på bevegelige helligdager.....	kr 39,57
Smusstillegget er økt til.....	kr 7,32

OFFSHOREBILAGET**11. Lønnsbestemmelser (fra 1. april)**

11.2 Offshoretilllegg.....	kr 63,62
11.5 Natttillegg.....	kr 32,99
11.6 Kompensasjon klatreoppdrag, tilkomstteknikkkr 37,57	

GLASSOVERENSKOMSTEN

2.3.1 Utetilllegg.....	kr 7,00
2.3.2.1 Fagbrevtillegg.....	kr 9,25
2.3.2.2 Glassrådgivertilllegg.....	kr 7,00

2.3.4 Garantibestemmelse

– Nybegynner.....	kr 144,00
– Etter 1 år.....	kr 146,00

§ 2-7 Kvalifikasjonstillegg flyttes inn under § 2-6 Lokale forhandlinger. Begge parter kan ta initiativ til slike forhandlinger og ved uenighet kan man bringe saken inn for organisatorisk behandling.

2.3.1.1 Overtid – punkt b.

For arbeid etter endt ordinær arbeidstid fredag frem til mandag morgen kl. 0500, og på dager før helligdager etter endt ordinær arbeidstid, og arbeid på helligdager, betales 100 % tillegg.

3.2.2.2 Endring av arbeidstid

3.2.2.2.3 Hvis varsel ikke gis ved 1 kalenderdagers varsel.....	kr 750,00
3.2.2.2.5 Omlegging av skiftplan generelt, ved kortere varsel enn 14 kalenderdager.....	kr 750,00
7.1.1.2 Diett pr døgn.....	kr 350,00

7.2.1.1

A Avstand fra 7,5 til 15 km:.....	kr 79,80
B Avstand fra 15 til 30 km:.....	kr 132,20
C Avstand fra 30 til 45 km:.....	kr 155,20
D Avstand fra 45 til 60 km:.....	kr 177,80

Evt. bedre lokale ordninger bibelholdes!

7.2.2.1

A Avstand fra 7,5 til 15 km:.....	kr 49,00
B Avstand fra 15 til 30 km:.....	kr 81,60
C Avstand fra 30 til 45 km:.....	kr 97,60
D Avstand fra 45 til 60 km:.....	kr 113,90

Evt. bedre lokale ordninger bibelholdes!

For de øvrige overenskomstene har vi ikke mottatt protokoller når bladet går i trykken.

TRYGGE, GODE OG HVITE

► HARRY EIDE, REGIONALT VERNEOMBUD
harry.eide@fellesforbundet.no
tlf: 901 09 661

AKSJONSUKEN – ID-KORT (BYGGEKORT)

I uke 19 hadde arbeidstilsynet aksjonsuke i byggebransjen over hele landet. Det var to hovedsaker som skulle undersøkes og det var lønns- og arbeidsvilkår for utenlandske arbeidstakere og om virksomheten innen byggebransjen hadde skaffet seg ID-kort/byggekort.

Alle som er ansatt i byggebransjen skal ha ID-kort (byggekort) på byggeplasser, også de som fast leverer til byggeplass (betong, materialer, etc). De som ikke har kort vil få pålegg om å anskaffe kort til seg og sine ansatte. Arbeidstilsynet gir en kort frist på anskaffelse av kortene. Kortene kan bestilles via www.byggekort.no

Den som ikke skaffer seg kort kan bli bortvis fra alle byggeplasser. Minner også om at

byggekortene utstedes med to års varighet og må deretter fornyes. Utgåtte kort skal virksomhetene inndra og sendes til utsteder. Det samme gjelder ved skifte av arbeidsgiver. Sjekker dere kortene til de andre på din byggeplass?

AKSJONSUKEN – BESØKENE

Arbeidstilsynet, skatteetaten og regionalt verneombud deltok på aksjonsuken og vi ble enige om å kartlegge besøksruten på forhånd. RVO var flere turer rundt i bergensområdet på forhånd og en del av de kartlagte plassene ble besøkt. Våre aksjonsdager sammen ble mandag og tirsdag i aksjonsuken og 16.mai var avsatt til oppsummering. Vi hadde som vanlig følgende arbeidsfordeling: Arbeidstilsynet, kemneren og skatt kontrollerte utenlandske arbeidere og ID-kort. Regionalt verneombud sjekket HMS'en på plassene.

Dagene ble lange og intensive med mange virksomhetsbesøk og noen gode plasser og mange nedslående inntrykk.

Mandagen startet vi besøkene i Bergen sentrum. Første byggeplass var det både nybygg, og rehab av bygget. Vi ble godt mottatt både av anleggsledelsen og ansatte. Det var flere virksomheter med utenlandske arbeidstakere som var innleid, men alt virket tilsynelatende helt ok.

Lengre oppe i samme gate var det rehab av nedlagt butikklokale. Utenlands bil med norsk reklame stod utenfor. Ved sjekk av virksomhet viste det seg at de var konkurs, men ope-

rente med firmanavnet. Ingen avtaler og ingen byggekort, samt usikret arbeidsplass medførte stans i arbeidet og oppfølging fra både skatt og arbeidstilsyn.

I neste tverrgate var det også aktivitet med 4 virksomheter. Tre av virksomhetene hadde ikke byggekort og hadde heller ikke «hørt om det». Her ble det pålegg fra arbeidstilsynet og sjekk fra skatt.

Samme gate men motsatt vei var det nok et rehabprosjekt av leiegård. Her var det et norsk selskap med 3 norske ansatte og 12 polske arbeidstakere. Byggekort på plass, men det ble innhentet opplysninger av skatt og arbeidstilsyn. I tillegg fikk de pålegg om sikring og opprydding på byggeplassen.

Samlet dag 1 av aksjonsuken besøkte vi fire byggeplasser med til sammen 11 forskjellige virksomheter og med ca 45 ansatte, herav ca 60 % utenlandske arbeidstakere.

Tirsdag og dag 2 av aksjonsuken forflyttet vi oss i utkanten av sentrum og i nordre del

3 PÅ ARBEIDSPLASSEN

Angående årets sentrale lønnsforhandlinger; Hvilke tanker har du gjort deg om resultatet av forhandlingene?

ARNE SÆLE

akkordarbeidende tømrer
og tillitsvalgt hos Byggmester Valde A/S:

Hos oss bruker vi som regel laveste kronefaktor i akkordene, og er fornøyd med at den stiger med ca. 6. Det er fint at det nå blir betalt 14 dager pappaperm, og for tannlegebesøk. Jeg er noe usikker i forhold til hvordan innleid arbeidskraft skal håndteres, men dette får vi vel nærmere informasjon om.

OTTO STEINAR FAGERHEIM

tillitsvalgt hos Walde Entreprenør:

Jeg hadde håpet på gjenomslog for at arbeidsgivere skulle forskuttere sykepengene, noe de burde. Det er noe usikkerhet rundt innleieproblematikken. Ellers er jeg fornøyd med 14 dager betalt pappaperm.

MORTEN ROSSLAND

akkordarbeidende tømrer og bas hos
Block Watne A/S:

Jeg venter mitt andre barn, så betalt 14 dagers pappapermisjon er midt i blinken for meg. Da kan jeg benytte meg av denne uten å tape inntekt. Det er jeg veldig godt fornøyd med.

BYGGEPLASSER

av stor Bergen. Her ble til sammen 3 byggeplasser besøkt med mye forskjellig å gripe tak i. Første plassen møtte vi to arbeidstakere i bygg som ombygges til leiligheter og som straks ringte etter sjef med kone og følgesvenn. Ingen byggekort og ingen avtaler og uten statsborgerskap. I tillegg ble det gitt uttrykk for at de ikke hadde så mye med folkene å gjøre. Byggeplassen og virksomhet blir fulgt opp av både arbeidstilsyn og skatt, kanskje ender det med anmeldelse. Stillaser som var oppsatt manglet godkjenning og var tydelig skadet. Stillaser må skiftes ut med forskriftsmessig uskadet stillas.

På byggeplass to og tre var det til sammen fem virksomheter og byggekort var på plass. Det ble påpekt en del sikring av dekkekanter og oppstikkende jern som straks ble fikset.

Det ble til sammen besøkt 6 virksomheter og tatt opplysninger hos 5 av virksomhetene. Dette blir fulgt opp av arbeidstilsynet.

OPPSUMMERING

Hvorfor gjennomføres disse aksjonene, jo det er fordi det er for mange i bygg og an-

leggsbransjen som ikke har reint mel i posen. De dukker opp i alle næringer som har stor aktivitet og gjør at konkurransen blir uriktig gjennom svart arbeid, lave og ulovlige lønninger, høyt timeforbruk og skrekkelig dårlig Helse, miljø og sikkerhet. Slike virksomheter er borte når det blir dårligere tider og når feil og mangler dukker opp. Hvem skal det da reklameres til når virksomheten ikke er der lengre. Disse «virksomhetene» ødelegger for den naturlige rekrutteringen og vi mister den gode ungdommen som skal bære byggebransjen videre.

Hva kan så hver og en av oss gjøre. Jo vi kan sørge for at arbeidet i nabolaget foregår under like vilkår. La ikke det svarte markedet ta jobbene, la ikke andre jobbe utrygt og hver med og gjøre arbeidsplassene til trygge, sikre og gode arbeidsplasser for både norske og utenlandske arbeidstakere. Meld fra til post@arbeidstilsynet.no

Ta vare på hverandre og styrk Helse, miljø og sikkerhet over alt.

En trygg og god sommer ønskes

LANDSKONFERANSE FOR MALERFAGET I BERGEN

» TEKST OG FOTO: KJETIL DAHLE

I helgen 13. til 15. april var Unionen Fagforening teknisk arrangør av en vellykket Landskonferanse for malerfaget.

Konferansen ble avholdt på hotell Admiral midt i sentrum. Det var 30 deltakere fra hele landet, derav 6 fra Bergen. Fredag var det rekruttering til malerfaget som var tema. Med utgangspunkt i den fallende rekrutter-

ingen til faget og at det ikke blir noen linje på videregående for malerfaget i Bergen neste år, var listen lagt for temaet. Etter at de gode innleiderne var ferdig ble det en god debatt om temaet. Årsakene ble belyst og det var mange meninger om den. I Bergen prøver opplæringskontoret på nye metoder for å rekruttere elever inn i faget, så får vi håpe at de lykkes i det. Samtidig må vi bli flinkere å selge faget ut til våre omgivelser som vi omgås med. Vi må eller kan ikke la dette tradisjonsrike faget sakte forsvinne og bli ett «museumsfag».

Lørdagen ble brukt til gjennomgang av den nye akkordtariffen for malerfaget. I og med at byggtapetserserfaget og malerfaget nå er blitt ett fag er også akkordtariffen blitt en tariff.

Den nye tariffen er nå tilpasset dagens arbeidsoppgaver og forsamlingen var enig om at den ville gi en økning i timelønna og forhåpentligvis vil bruken av akkordtariffen øke merkbart.

Bergensdelegasjonen på konferansen.

NYTT BKA-KURS MED MIDLER FRA VOX

» TEKST: KJELL-OLAV RØMO

A2G Kompetanse har i samarbeid med Byggmestrenes Servicekontor og Tømrernes fagforening fått BKA (basiskompetanse i arbeidslivet) midler til opplæring i lesing, skriving, matematikk og data. To kurs ble gjennomført høsten 2011 og et kurs våren 2012.

Kursene som har vært avviklet dette året har foregått i små grupper med 5 – 7 deltakere i hver gruppe. Så små grupper gjør det mulig å tilpasse opplæringen individuelt til hver enkelt kursdeltaker.

Innholdet i kursene har vært knyttet til de arbeidsoppgavene kursdeltakerne har i sitt daglige arbeid, som f. eks å skrive rapporter, utfylling av skjema, lese, skrive og sende e-post, dokumentasjon ved å ta bilder som lastes inn og blir lagt til som vedlegg osv.

Det har vært lagt til rette for praktisk rettede matematikkoppgaver knyttet til arbeidsoppgaver i virksomheten, kombinert med opplæring i Excel. Om kursdeltakere har vært i gang med andre typer kurs og opplæring, f. eks. svennebrev/mesterbrev, sertifiseringer etc. har det vært mulig å få lese- og skrivestøtte til å gjennomføre slik type opplæring som en del av sitt individuelle kursinnhold.

Vi har fått gode tilbakemeldinger fra medlemmer som har deltatt på disse kursene.

Fra høsten 2012 har A2G Kompetanse i samarbeid med Byggmestrenes Servicekontor og Unionen Fagforening, fått innvilget BKA midler til nye kurs.

OM DU OPPLEVER:

- krav om bruk av elektroniske hjelpemidler som skaper stress?
- at dine lese- og skriveferdigheter fører til utfordringer i din arbeidshverdag, i større eller mindre grad?
- usikkerhet i forhold til å påta deg nye oppgaver eller forfremmelse fordi arbeidet vil innebære mer lesing, skriving, regning og databruk?
- usikkerhet i forhold til intern opplæring, kompetansegivende kurs, sertifiseringer o.l.?
- et ønske om å ta fagbrev?

Da har vi kurstilbud til deg. Ta kontakt med foreningen for mer informasjon!

VI VIL HA DOKUMENTASJON PÅ VÅR KOMPETANSE

► TEKST: TORI LANGAAS / WENCHE LIEN FOTLAND • FOTO: WENCHE LIEN FOTLAND

Frank Pedersen og Sylwester Wesotowski har begge 25 års erfaring fra bygningsbransjen og går nå på kurs ved AOF Hordaland for å ta teorien til fagprøven i tømmerfaget.

Frank forteller at han begynte som lærling som 16 åring men fullførte ikke læretiden. Etter 25 år i bransjen ser han den store fordel med å ha fagbrev. Fagbrevet dokumenterer kompetansen han har. I tillegg vil status som faglært gi ham høyere lønn og flere muligheter på arbeidsmarkedet.

Sylwester forteller at han er utdannet innen bygningsbransjen fra Polen. De siste fem årene har han jobbet i Norge og nå ønsker han å ta fagbrev for å få dokumentasjon på sin kompetanse.

Begge synes at kursopplegget ved AOF Hordaland med undervisning en kveld i uken over to semestre passer svært godt når man er

Frank Pedersen og Sylwester Wesotowski.

i arbeid ved siden av. De berømmer den erfarne læreren Stein Tore Aarvik som er flink til å tilrettelegge undervisningen og følge opp deltakerne.

Nytt kurs starter høsten 2012 og organiserte i Lo kan søke utdanningsfondet om stipend for å få dekket deler av utdanningen.

INFORMACJE PO POLSKU! POLSK SPALTE

Porozumienia dotyczące układu zbiorowego pracy dla większości naszych branż doszły już do skutku. Tegoroczny proces negocjacji porozumień budził wiele emocji. Świeżo w pamięci mieliśmy strajk z 2010 roku i zastanawialiśmy się, czy pracodawcy przychylą się do ważnych dla nas żądań, czy też będziemy musieli znów mobilizować się do walki.

Wynikiem wszystkich porozumień jest podwyżka o 1,25 NOK za godzinę w celu zwiększenia siły nabywczej. Wszyscy ci, którzy nie otrzymują płacy minimalnej, mają otrzymać dodatek w tej wysokości do swojej stawki godzinowej. Wcześniej doprowadziliśmy do zapisania w ustawie prawa ojca do 2 tygodniowego urlopu z okazji urodzenia się dziecka. Teraz udało się w porozumieniu zawrzeć również, że ma to być urlop płatny. Kolejnym rozszerzeniem urlopów okolicznościowych jest zmiana z obowiązywania ich na wizyty dentystyczne u specjalisty do obowiązywania na wszelkie wizyty u dentysty. Sposób naliczania wynagrodzenia z tytułu urlopów okolicznościowych został zmieniony tak, że przyjmuje się za jego podstawę wysokość płacy konkretnej osoby, a nie stawkę wynagrodzenia za nadgodziny. Zmiany te będą obowiązywały od 10. maja.

Inne istotne zasady, które nam zaakceptowano, to zapewnienie takich samych warun-

ków dla pracowników wynajętych z agencji pracy oraz objęcie ich warunkami porozumień konfederacji związków zawodowych Fellesforbundet. Oznacza to, że jeśli ktoś pracuje przez agencję pracy i zostanie wynajęty do przedsiębiorstwa, które jest objęte układem zbiorowym pracy, ma mieć wypłacane tyle samo, co pracownicy zlecającego przedsiębiorstwa. Oznacza to też, że agencja pracy może, w razie wymogu wprowadzenia układu zbiorowego pracy, zastosować któreś z istniejących już porozumień. Jest to konsekwencją tego, że już nie popieramy osobnego układu zbiorowego pracy dla tych, którzy pracują dla agencji pracy. Zasada ta zacznie obowiązywać wtedy, kiedy zostanie wprowadzona zmiana w Arbeidsmiljøloven § 14-12a (norweskiej ustawie o środowisku pracy). Na dzień dzisiejszy sprawa złożona jest w Stortingu. Na koniec udało nam się wynegocjować to, że strony będą pracować w kierunku ustalenia systemu upowszechniania układów zbiorowych, który będzie bardziej podlegał regulacji tychże stron.

W przypadku Porozumienia dla Branży Budowlanej, strony zmieniły system płac. Polega to na rozluźnieniu dotyczącemu pracy akordowej, do tej pory obowiązkowego głównego systemu wynagrodzeń, która stała się jednym z wielu możliwych do stosowania systemów.

Oznacza to, że strony akceptują w większym stopniu odmienne systemy wynagrodzeń, ale nie odbierają prawa pracy na akord tym, którzy chcą w ten sposób pracować. Stawki minimalne wzrosły do 169 NOK dla pracowników wykwalifikowanych, dla pracowników niewykwalifikowanych z rocznym doświadczeniem stawka minimalna wynosi 158,40 NOK. Pracownicy wykwalifikowani bez doświadczenia w branży – 152 NOK za godzinę, a dla młodych pracowników stawkę podniesiono do 102 NOK. Nowa stawka wynagrodzenia za nadgodziny wynosi 220,43 NOK za godzinę.

Skoro branże wytypowane do porozumień jako pierwsze, czyli branża budowlana i przemysłowo-budowlana zostały już poddane głosowaniu, można zacząć na tym obszarze negocjacje lokalne. Wtedy ustalą się wzrost siły nabywczej, dostosowany do warunków w przedsiębiorstwie, gdzie dana osoba pracuje.

Przypominamy również o zbliżającym się okresie urlopowym. Każdy powinien z wystarczającym wyprzedzeniem wiedzieć, kiedy pójdzie na urlop. Jest tak, że pracownicy mają prawo do urlopu na mocy Ferieloven (norweskiej ustawy urlopowej), ale to pracodawca ma prawo i obowiązek ustalenia urlopu według podanych zasad.

Życzymy Wam wszystkim udanego lata!